

Godkendelse af TREFOR EI-net Øst A/S' tarifmetode med afvigelse fra Green Power Denmarks branchevejledning om producentbetaling

2. juli 2024

J.nr.: CaseNo: 23/01235
HEME

Resumé

Denne sag drejer sig om TREFOR EI-net Øst A/S' (CVR-nummer 32268498– herefter TREFOR EI-net Øst) metode for producentbetaling, som TREFOR EI-net Øst har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 24. maj 2023 og genanmeldt i form af en revideret metode den 22. marts 2024. TREFOR EI-net Øst vil gerne kunne anvende metoden som erstatning for den metode for producentbetaling, som Forsyningstilsynets godkendte den 29. juli 2022, og som er baseret på Green Power Denmarks branchevejledning om producentbetaling (herefter Branchevejledningen).

Branchevejledningen kan danne baggrund for metoder for 1) standardtilslutningsbidrag og 2) indfødningsstariffer. Standardtilslutningsbidraget er en engangsbetaling, som producenter betaler ved tilslutning af nye anlæg. Tilslutningsbidraget er geografisk differentieret, hvilket betyder, at hver tilslutningspunkt i en given geozone kan være produktionsdomineret område (rød zone), forbrugsdomineret område (grøn zone) eller blandet net (gul zone). Farven på geozonen har væsentlig betydning for tilslutningsbidragets størrelse, hvorfor en ændring af geozonens farve (herefter kategori) har betydning for både producenterne og for netvirksomhedernes indkomster/dækning af omkostninger.

TREFOR EI-net Østs metode følger Branchevejledningen, dog med nogle afvigelser. Afvigelseerne består overordnet i følgende elementer:

1) Geozonerne opdateres ugentligt frem for årligt.

For at geozonernes kategorier afspejler de ændringer i zonerne, som er afstedkommet efter nye tilslutningsaftaler, bliver geozonernes kategorier opdateret om mandagen. Disse hyppigere opdateringer gør, at anlægsejerne betaler for det til hver tid opdaterede tilslutningsbidrag baseret på geozonens kategori.

2) Resterende kapaciteter til kategoriskift offentliggøres.

TREFOR EI-net Øst offentliggøre de resterende kapaciteter til kategoriskift i de enkelte geozoner ved den ugentlige opdatering. Det betyder i praksis, at anlægsejerne har mulighed for at se, hvorvidt zonen er tæt på eller væk fra karaktarskift. Overblikket

over muligheder (stor kapacitet før zonen skifter kategori) og risici (for lidt kapacitet før zonen skifter kategori) bidrager til forudsigelighed, dermed gør metoden gennemsigtig.

Forsyningstilsynet har i sin tilkendegivelse af 24. juni 2022 vurderet, at Branchevejledningen er i overensstemmelse med de bestemmelser i elmarkedsforordningen og elforsyningsloven, som indeholder de materielle kriterier af relevans for en metode med producentbetaling i distributionsnettet.

Den anmeldte metode giver efter tilsynets vurdering anledning til at vurdere afvigelserne fra Branchevejledningen i forhold til kriterierne om omkostningsægthed og gennemsigtighed fastsat i elmarkedsforordningen og elforsyningsloven. Ligeledes giver afvigelsen tilsynet anledning til at vurdere afvigelsen i forhold til, om metoden på neutral vis understøtter systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til producenter, som er endnu et kriterie fastsat i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet vurderer, at TREFOR EI-net Østs metode lever op til kravene om omkostningsægthed og gennemsigtighed, ligesom tilsynet vurderer, at metoden understøtter systemets samlede effektivitet. Tilsynet har på dette grundlag godkendt den anmeldte metode med afvigelser fra Branchevejledningen, dog med vilkår.

Vilkårene indebærer, at metoden først kan anvendes, når TREFOR EI-net Øst offentliggør løbende opdateringer af geozonernes kategori og resterende kapacitet i den enkelte zone, så zonen kategori/farve kan ses både på TREFOR EI-net Øst hjemmeside og på Green Power Danmarks geozonekort uden uoverensstemmelser mellem de to steder.

Tilsynet forudsætter i den forbindelse, at offentliggørelsen af opdateringer og restkapaciteter vil kunne sættes i drift inden for seks måneders fra tilsynets godkendelse af metoden, og at TREFOR EI-net Øst giver tilsynet en meddelelse, når metoden tages i anvendelse.

Trods afvigelserne baserer metoden sig på Branchevejledningen, som Forsyningstilsynet har taget til efterretning for en periode frem til udgangen af 2026. Som konsekvens heraf er endnu et vilkår for godkendelsen af den anmeldte metode, at metoden kun er godkendt for en periode frem til udgangen af 2026.

Afgørelse

Forsyningstilsynet godkender hermed den metode om dynamisk geozoneopdatering, som TREFOR EI-net Øst har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 24. maj 2023 og genanmeldt i form af en revideret metode den 22. marts 2024.

Nærværende afgørelse erstatter Forsyningstilsynets godkendelse af den 8. juli 2022, af TREFOR EI-net Øst metode for producentbetaling (tilsynets j.nr.: 22/01489).

Godkendelsen er baseret på følgende vilkår:

- 1) TREFOR EI-net Øst kan tage metoden i anvendelse, når TREFOR EI-net Øst i praksis kan offentliggøre opdateringer af de såkaldte geozoners kategori og

resterende kapacitet i den enkelte zone, så zonens kategori/farve kan ses både på TREFOR EI-net Øst hjemmeside og på Green Power Denmark's geozonekort uden uoverensstemmelser mellem de to steder. Den resterende kapacitet i den enkelte zone skal offentliggøres på TREFOR EI-net Østs hjemmeside og evt. via et link på Green Power Denmark's hjemmeside. Tilsynet forudsætter i den forbindelse, at offentliggørelsen af opdateringer og restkapaciteter vil kunne sættes i drift inden for seks måneders fra tilsynets godkendelse af metoden. I den forbindelse giver TREFOR EI-net tilsynet en meddelelse, når metoden tages i anvendelse.

2) Godkendelsen er tidsbegrænset til og med den 31. december 2026.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens¹ § 73 a, stk. 1, jf. elforsyningslovens § 73 samt elmarkedsforordningens² artikel 18, stk. 1, 1. og 2. led, samt metodebekendtgørelsens³ § 1, stk. 2, og § 4.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

Sagsfremstilling

Baggrund om branchevejledningen om producentbetaling

Forsyningstilsynet har den 24. juni 2022 taget Green Power Denmark's branchevejledning for producentbetaling i eldistributionsnettet (herefter Branchevejledningen) til efterretning for en periode frem til udgangen af 2026 (tilsynets j.nr. 22/00445).

Branchevejledningen kan danne baggrund for metoder for 1) standardtilslutningsbidrag og 2) indfødningsstariffer. Standardtilslutningsbidraget er en engangsbeløb, som producenter betaler ved tilslutning af nye anlæg. Tilslutningsbidraget er geografisk differentieret, hvilket betyder, at hver tilslutningspunkt i en given geozone kan være produktionsdomineret område (rød zone), forbrugsdomineret område (grøn zone) eller blandet net (gul zone). Farven på geozonen har væsentlig betydning for tilslutningsbidragets størrelse, hvorfor en ændring af geozonens farve (herefter kategori) har betydning for både producenterne og for netvirksomhedernes indkomster/dækning af omkostninger.

Green Power Denmark har som en del af Branchevejledningen udarbejdet et kort over de beskrevne geozoner og opdaterer kortet årligt på sin hjemmeside.

Ifølge Branchevejledningen opdateres geozonernes kategori på baggrund af dels indgåede nettilslutningsaftaler for endnu ikke idriftsatte forbrugsanlæg og

---

¹ Bekendtgørelse af lom om elforsyning (Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet

³ Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.

produktionsanlæg over 5 MW, dels udvekslingsdata for indfødnig til og aftag fra 132-150 kV-nettet.

Sagens forløb

TREFOR EI-net Øst har den 24. maj 2023 sammen med tre andre netvirksomheder anmeldt en tarifmetode, der afviger fra Branchevejledningen, til Forsyningstilsynets godkendelse efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. De tre andre netvirksomheder er TREFOR EI-net A/S, Vores Elnet A/S og Dinel A/S. De fire netvirksomheder omtales herefter efterfølgende som Netvirksomhederne.

Vedlagt anmeldelsen var anmeldelsesbrev og en metodebeskrivelse.

Netvirksomhederne har efterfølgende besvaret en række opklarende spørgsmål, som Forsyningstilsynet har stillet til den anmeldte metode, senest ved en mail fra Netvirksomhedernes repræsentant den 17. maj 2024.

Forsyningstilsynet har desuden afholdt møder med Netvirksomhederne og deres repræsentant henholdsvis den 28. juni 2023, den 18. september 2023 og den 8. december 2023 for nærmere at afklare indholdet af metoden.

Disse afklaringer har ført til, at Netvirksomhederne anmeldte en revideret metode til Forsyningstilsynets godkendelse den 22. marts 2024. Denne reviderede metode erstatter metoden anmeldt den 24. maj 2023. Det er den reviderede metode fra 22. marts 2022, som er genstand for nærværende afgørelse.

Baggrund for den anmeldte afvigelse til branchevejledningen om producentbetaling

TREFOR EI-net Øst anvender i dag en metode for producentbetaling, som ikke indeholder afvigelser fra Branchevejledningen. Forsyningstilsynet godkendte TREFOR EI-net Østs metode for producentbetaling af standardtilslutningsbidrag og indfødningsstariffer den 8. juli 2022 (journalnummer 22/01489).

TREFOR EI-net Øst har anført i forbindelse med anmeldelsen til Forsyningstilsynets godkendelse af den metode, som er genstand for nærværende afgørelse, at TREFOR EI-net Øst oplever et højt antal henvendelser om tilslutning af produktionsanlæg og forbrugsanlæg over 5 MW.

TREFOR EI-net Øst anfører i sit anmeldelsesbrev, at:

"Netsituationen i TREFOR EI-net Østs netbevillingsområde og nye anlægs effektstørrelse betyder, at blot én større yderligere nettilslutningsaftale vil kunne ændre kategoriseringen af den geozone, hvor anlægget placeres".

TREFOR EI-net Øst har i øvrigt oplyst, der er en risiko for, at omkostningerne til nettilslutning og udbygning af det kollektive elnet ikke i alle tilfælde vil blive opkrævet fra den kundekategori, som giver anledning til omkostningen. Det skyldes det store antal MW, som skal indpasses i netbevillingsområdet under den nuværende årlige opdateringskadence. For at formindske denne risiko ønsker TREFOR EI-net Øst med den anmeldte metode at kunne anvende en hyppigere opdateringskadence, hvorved TREFOR EI-net Øst ugentligt kan opdatere kategorien af de geozoner, som TREFOR

EI-net Øst har ansvaret for at opdatere, jf. TREFOR EI-net Øst metode for producentbetaling.

TREFOR EI-net Øst har efter Forsyningstilsynets anmodning sendt en beskrivelse af et eksempel på, hvordan en for sen opdatering af geozoner efter TREFOR EI-net Østs opfattelse fører til krydssubsidiering mellem forbrugere og producenter, og hvordan en dynamisk opdatering formindsker risikoen for krydssubsidiering.

TREFOR EI-net Øst anfører således:

”Eksempel:

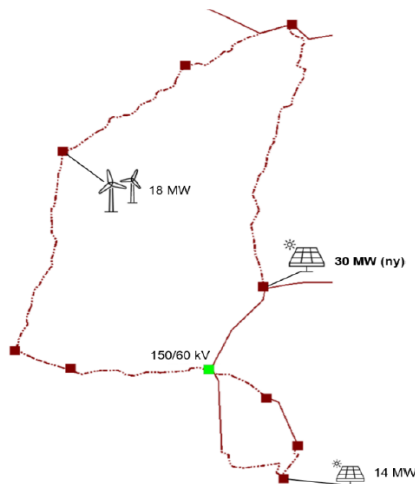
Et 30 MW solcelleanlæg (Anlæg 1) skal tilsluttes på 60 kV niveau i en grøn geozone, se figur neden for.

Der er tilstrækkelig ledig kapacitet til, at anlægget kan tilsluttes uden forstærkning af det bagvedliggende distributionsnet. Dermed består netselskabets primære omkostninger i at udbygge nærmeste 60 kV station, således anlægget kan tilsluttes.

Det lave tilslutningsbidrag i den grønne geozone (4,2 mio. kr.) passer omtrentligt til de faktiske tilslutningsomkostninger. Anlægget bliver derved tilsluttet på omkostningsægte vilkår:

Indgåelse af nettilslutningsaftale for Anlæg 1 vil medføre, at geozonen skifter fra grøn til gul ved næste opdatering på baggrund af en ændret energiudveksling i stationen mod Energinet (150/60 kV).

Figur 1: Tilslutning af en anlæg i en grøn geozone, hvor det er tilstrækkelige ledig kapacitet til.

Omkostning	Pris [mio. kr.]
Tilslutningsbidrag (grøn zone)	4,2
60 kV tilslutningsfelt	-1,2
Udvidelse af 60 kV samleskinne	-2,0
Reaktorspole/slukkespole	-0,5
I alt	+0,5

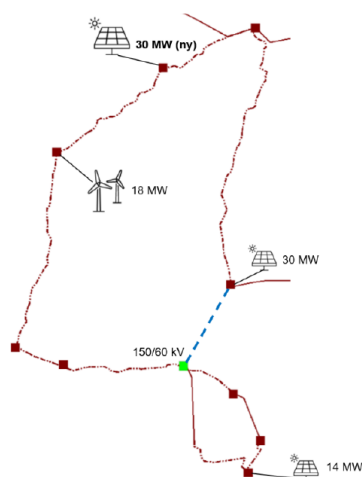
Kilde: TREFOR EI-net Øst

Et stykke tid efter indgåelse af nettilslutningsaftalen for Anlæg 1 tilmeldes endnu et anlæg på 30 MW, Anlæg 2, se figur neden for.

Der er ikke længere tilstrækkelig ledig kapacitet, og tilslutning af anlægget er derfor betinget af, at en 5 km lang 60 kV forbindelse forstærkes. Netselskabets omkostninger vil med en opdateret geozonefarve tilnærmelsesvis stemme overens med et gult tilslutningsbidrag (10,8 mio. kr.). Et grønt tilslutningsbidrag (4,2 mio. kr., uden opdatering af geozonefarven) vil resultere i, at bidraget langt fra vil dække tilslutningsomkostningerne:

Omkostningsægtigheden for Anlæg 2 afhænger derved af, om geozonen opdateres i tidsrummet mellem indgåelse af den første nettilslutningsaftale (Anlæg 1) og den anden nettilslutningsaftale (Anlæg 2).

Figur 2: Tilslutning af en anlæg i en grøn geozone, hvor det ikke er tilstrækkelige ledig kapacitet til.

Omkostning – Grøn geozone	Pris [mio. kr.]
Tilslutningsbidrag (grøn zone)	4,2
60 kV tilslutningsfelt	-1,2
Udvidelse af 60 kV samleskinne	-2,0
Reaktorspole/slukkespole	-0,5
60 kV kabel (5 km)	-8,0
I alt	-7,5

Omkostning – Gul geozone	Pris [mio. kr.]
Tilslutningsbidrag (gul zone)	10,8
60 kV tilslutningsfelt	-1,2
Udvidelse af 60 kV samleskinne	-2,0
Reaktorspole/slukkespole	-0,5
60 kV kabel (5 km)	-8,0
I alt	-0,9

Kilde: TREFOR EI-net Øst

TREFOR EI-net Øst har anført, at med en årlig opdatering af geozonerne vil der være en stor risiko for, at opdateringen ikke finder sted inden indgåelse af den anden tilslutningsaftale (Anlæg 2). I så fald opstår der ifølge TREFOR EI-net Øst en underdækning, og på baggrund heraf kan netvirksomheden ansøge Forsyningstilsynet om forhøjelse af sin indtægtsramme.

En forhøjelse af indtægtsrammen indebærer, at netvirksomheden kan opkræve forhøjelsesbeløbet, som svarer til meromkostningerne ved tilslutning af produktionsanlæg (VE-anlæg). Dog kan forhøjelsen efter Branchevejledningen ikke opkræves, da den ikke indeholder en mekanisme for opkrævning af differencer opstået i tilslutningsbidraget.

Årsagen til, at man ikke kan opkræve sådanne differencer er, at tilslutningsbidraget i Branchevejledningen er et såkaldt dybt tilslutningsbidrag. Det betyder, at producenter

forudbetaler et engangsbeløb, som dækker alle omkostninger, der er forbundet med investering i både selve tilslutningen og forstærkning af bagvedliggende net.

Et dybt tilslutningsbidrag medfører i øvrigt, at producenter ikke betaler en løbende tarif. Konsekvensen heraf er, at underdækningen, som er afstedkommet pga. et ikke omkostningsægte/for sent opdateret tilslutningsbidrag ikke betales af producenterne. Dette indebærer efter TREFOR EI-net Øst vurdering, at det vil være forbrugerne, der kommer til at betale en eventuel manglende dækning, hvis tilslutningsbidraget ikke dækker de faktiske tilslutningsomkostninger.

Den løbende indfødningsstarif, som er et element i Branchevejledningen dækker heller ikke kapitalomkostninger. Indfødningsstariffen dækker til gengæld omkostninger til nettab, drift og vedligeholdelse.

TREFOR EI-net Øst har desuden oplyst, at motivationen bag TREFOR EI-net Østs ønske om at indføre dynamiske geozoner har været ønsket om omkostningsægtighed og at undgå krydssubsidiering på tværs af kundegrupper.

Indhold af den anmeldte metode med afvigelse fra Green Power Denmark's branchevejledning

Ugentlig geozoneopdatering i praksis

Med den anmeldte metode med afvigelse fra Branchevejledningen vil TREFOR EI-net Øst opdatere geozoners kategori ugentligt ved tilføjelse af generiske profiler for nyindgåede nettilslutningsaftaler for forbrugsanlæg og produktionsanlæg over 5 MW til geozonens historiske udvekslingsdata, som tilsammen danner grundlag for geozonens kategori. Dette betegnes herefter som "dynamisk geozoneopdatering".

Fremsendelse af et tilslutningstilbud giver ikke anledning til zoneændring

Et tilbud fra netvirksomheden om nettilslutningsaftale (NTA) til en kunde giver ikke anledning til et ændret grundlag for opgørelse af en geozones kategori. Det sker i kraft af metoden på tidspunktet for kundens underskrift af NTA'en. Først på dette tidspunkt er der indgået en aftale med kunden, hvilket muligvis kan ændre grundlaget for geozones kategori.

Zonerne opdateres om mandagen

Den generiske profil indarbejdes ifølge metoden inden for 5 hverdage, og såfremt dette fører til en ændret geozonekategori, træder denne i kraft den efterfølgende mandag kl. 07:00, og fra dette tidspunkt har opdateringen virkning.

Fastsættelse af standardtilslutningsbidrag

Et kommende produktionsanlægs standardtilslutningsbidrag fastsættes ifølge metoden på tidspunktet for TREFOR EI-net Østs fremsendelse af nettilslutningsaftalen til underskrift hos kunden.

Kunden stiller sikkerhed

Kunden stiller samtidig med underskriften et depositum, og netvirksomheden går herefter i gang med at detailplanlægge og udføre tilslutningen.

Flere nettilslutningsaftaler i den samme uge

Hvis netvirkesomheden afsender et tilbud om en nettilslutningsaftaler i samme geozone til en kunde umiddelbart efter afsendelse af et NTA-tilbud til en anden kunde (inden dennes underskrift), bliver det med samme geozonekategori. Tilbuddet gælder ifølge metoden i 30 dage og er uafhængigt af ændringer i geozonekategorien denne periode. Dette følger af, at geozonekategorien (i givet fald) først ændres, når en NTA er underskrevet, og at tilslutningsbidraget fastsættes ved netvirkesomhedens fremsendelse af NTA'en.

Når en nettilslutningsaftale ophæves

Når en underskrevet nettilslutningsaftale annulleres eller ophæves, fjernes anlæggets generiske profil fra geozonens samlede årsdatapofil inden for 5 hverdage, og en evt. ændring i geozonekategori vil træde i kraft efterfølgende mandag. TREFOR EI-net Øst har oplyst, at det ikke er typisk, at indgåede NTA'er efterfølgende annulleres/ophæves, men forekomsten understreger efter selskabernes vurdering behovet for en dynamisk opdatering og dermed et omkostningsægte grundlag for fastsættelse af tilslutningsbidrag.

Offentliggørelse af restkapaciteter

Den anmeldte metode med afvigelse fra Branchevejledningen indebærer desuden, at TREFOR EI-net Øst offentliggør resterende kapaciteter til kategoriskift i de enkelte geozoner ved ugentlige opdateringer.

Ifølge metoden er en geozones restkapacitet udtryk for den kapacitet, hvormed der kan indgås nettilslutningsaftaler større end 5 MW, før en geozone skifter kategori. Kapaciteten svarer til de pågældende produktionsanlægs indfødningsomfang til nettet – eller det maksimale leverings-omfang, hvis der er tale om et forbrugsanlæg.

TREFOR EI-net Øst har oplyst, at restkapaciteten ikke er et udtryk for en ledig kapacitet i nettet i forhold til et forstærkningsbehov, men alene relaterer sig til de kriterier for geozonekategorier fra Branchemodellen for producentbetaling, som også anvendes i metoden. I Branchevejledningen er det maksimaleffekt af produktion eller forbrug, der definerer udbygningsbehovet under en station. Derfor er maksimaludvekslingen med en 132-150/10-60kV-station indikator for, om forbrug eller produktion driver effektbehovet.

Restkapaciteterne opdateres efter samme proces som geozonekortet.

Nedenfor er gengivet TREFOR EI-net Østs beskrivelse af måden, som en ny tilslutningsaftale påvirker geozonekategori og restkapacitetet i den enkelte geozone. TREFOR EI-net Øst har således anført:

"Restkapaciteten angives i MW for begge kategorier, som en pågældende geozone har mulighed for at skifte til, samt for hhv. vind, sol og forbrug på baggrund af generiske profiler. Der kan evt. være tale om andre generiske profiler. For en given geozone vil én af følgende tabeller derved angives afhængigt af geozonens aktuelle kategori:

Sol		50	100
Vind		40	85
Forbrug			

Tabel 1 - Restkapaciter i grøn geozone

Sol			50
Vind			40
Forbrug	25		

Tabel 2 - Restkapaciteter i gul geozone

Sol			
Vind			
Forbrug	50	25	

Tabel 3 - Restkapaciteter i rød geozone

Kilde: TREFOR EI-net Øst

At restkapaciteten i Tabel 1 f.eks. er "40" for "Vind" i den gule kolonne og "85" i den røde kolonne betyder, at tilslutning af en vindmøllepark med 40 MW i indfødningsomfang resulterer i, at geozonen skifter kategori fra grøn til gul, mens 85 MW i indfødningsomfang resulterer i, at geozonen skifter til rød. Det specifikke antal MW er bestemt ud fra, at vindmølleparkens generiske profil lægges oveni den eksisterende energiudveksling i geozonen. Samme geozone kan f.eks. have 50 MW i restkapacitet for solceller, før den skifter fra grøn til gul, fordi den generiske profil for solcelleanlæg har færre fuldlasttimer på et år.

Hvis der i geozonen for Tabel 1 underskrives en NTA på et 70 MW solcelleanlæg, vil det resultere i, at efterfølgende anlægsejere skal betale gult tilslutningsbidrag. Skriver der i stedet under på en NTA på 30 MW sol, vil geozonen ikke skifte kategori, men den pågældende restkapacitet vil falde til 20 MW.

I f.eks. tabel 3 (restkapaciteter i rød geozone) vil indgåelse af en ny NTA med et forbrugsanlæg med et leveringsomfang på 30 MW indebære, at geozonen skifter til gul kategori (restkapaciteten er før indgåelsen angivet til 25 MW vedr. forbrug).

Hvis det nye forbrugsanlæg derimod har et leveringsomfang på 10 MW vil geozonen ikke skifte kategori. I dette tilfælde vil restkapaciteten for forbrug skifte til 15 MW (til gul kategori) og 40 MW (til grøn kategori).

TREFOR EI-net Øst har desuden anført i metoden, at netvirksomheden i den indledende proces om udarbejdelse af tilbud om nettilslutning vil henvise kommende potentielle anlægsejere til de offentliggjorte restkapaciteter og herunder orientere om muligheden for kategoriskift af geozonen frem til fremsendelse af et tilbud om nettilslutning.

[Zoneopdateringen kan ses på Green Power Danmarks kort](#)

TREFOR EI-net Øst offentliggør løbende opdateringer af geozonernes kategori og resterende kapacitet i den enkelte zone på både TREFOR EI-net Øst hjemmeside og

Green Power Danmarks geozonekort. TREFOR EI-net Øst har oplyst, at deres IT-understøttelse for offentliggørelsen endnu ikke er klar til at blive sat i drift, men så snart metoden måtte blive godkendt af Forsyningstilsynet, vil TREFOR EI-net Øst idriftsætte den IT-understøttelse, der muliggør offentliggørelsen.

TREFOR EI-net Øst har anført i øvrigt:

[K]unden vil - i øvrigt og uafhængigt af vilkåret om dynamiske geozoner - også informeres om, at deres anviste nettilslutningspunkt og evt. spændingsniveau kan ændre sig, hvis der indgås nettilslutningsaftale om andre projekter. I tilfælde af to forespørgsler på projekter i samme område vil den projektudvikler, der først er i stand til at lægge sig fast på en anlægsstørrelse og garantere en sikkerhedsstillelse komme "først i køen" i forhold til at indgå nettilslutningsaftale. Dette princip gælder både før og efter implementering af vilkåret om dynamiske geozoner.

Anvendelsesområde

Den dynamiske geozoneopdatering vil skulle ske for geozoner, som TREFOR EI-net Øst har ansvaret for at opdatere, idet metoden skal anvendes inden for TREFOR EI-net Østs netbevillingsområde.

Sagens parter

Forsyningstilsynet anser TREFOR EI-net Øst A/S (CVR-nr. 32268498) for at være part i sagen i forvaltningsretlig forstand.

Forsyningstilsynet har anset SERVIA A.m.b.a, (CVR-nr. 40532285) som partsrepræsentant for TREFOR EI-net Øst A/S.

Høring

Forsyningstilsynet har sendt et høringsudkast til afgørelse i partshøring hos TREFOR EI-net Øst den 31. maj 2024.

TREFOR EI-net besvarede partshøringen i en mail af den 17. juni 2024. Forsyningstilsynet havde desuden en telefonsamtale med TREFOR EI-net Østs repræsentant den 19. juni 2024 for afklaring af TREFOR EI-net Østs bemærkninger. Repræsentanten sendte nogle afklaringer dertil til tilsynet den 25. juni 2024.

Bemærkningerne var relateret til offentliggørelse af opdateringer af geozonekategorier og resterende kapaciteter på selskabernes hjemmeside og Green Power Danmarks geozonekort, TREFOR EI-net Øst bemærkede, at det afgørende er, at offentliggørelsen sker på gennemsigtig vis og uden, at der er uoverensstemmelser mellem, hvad der bliver vist på TREFOR EI-net Østs hjemmeside og på Green Power Danmarks geozonekort.

Fristen for implementering af offentliggørelsen af opdateringerne var endvidere for kort (2 måneder i høringsudkastet til afgørelse) efter TREFOR EI-net Øst opfattelse, og TREFOR EI-net Øst opfordrede til, at fristen blev sat til seks måneder. TREFOR EI-net Øst pegede på, at en længere frist sikrer tilstrækkelig tid til implementering uden at skulle genoptage sagen om metodegodkendelsen ved mindre forsinkelser i implementeringen.

Retsgrundlag

I det følgende gennemgås de bestemmelser i lovgivningen, der har betydning og relevans for nærværende afgørelse.

Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)

Det følger af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet. Efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 3, kan ministeren fastsætte nærmere regler om fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

[...]

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

Elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., fastsætter de grundlæggende rammer og principper for tarifiering. Efter § 73, stk. 1, 2. pkt. er prisdifferentiering Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter.

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. [...]

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning, § 1, nr. 59, samtidig med, at den tidligere elforsyningslovs § 73, stk. 1, 2. pkt., blev ophævet. Af lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven⁴ fremgår bl.a.:

"Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]

⁴ Lovforslag nr. 67 fremsat den 30. oktober 2020 om ændring af lov om elforsyning (gennemførelse af elmarkedsdirektivet, ensretning af udløbsdatoer for netbevillinger m.v.).

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag."

Forsyningstilsynet fører tilsynet med branchevejledninger efter elforsyningslovens § 73 b.

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Elmarkedsforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet)

Elmarkedsforordningen er som en EU-forordning almenyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, jf. artikel 288, 2. pkt., i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. I tilfælde af modstrid mellem national lov og en bestemmelse i forordningen er det ifølge fast og langvarig praksis fra EU-domstolen EU-bestemmelsen, at forordningen har forrang.

Efter artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen skal tariffer (priser), der opkræves af netoperatører for adgang til nettet, blandt andet 1) afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, 2) være gennemsigtige og 3) anvendes uden forskelsbehandling.

Det fremgår af artikel 18 stk. 1, at tarifferne skal afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturel sammenlignelig netoperatørs omkostninger (omkostningsægthed). Kriteriet om omkostningsægthed i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, er tillige indeholdt i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1.

Bestemmelsen er sålydende:

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikke-relaterede omkostninger, der støtter ikke-relaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

Metodebekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.)

Ministerens beføjelser efter § 73 a, stk. 3, er delegeret til Energistyrelsen, der har udmøntet bestemmelsen i bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v. (herefter metodebekendtgørelsen).

Metodebekendtgørelsen bestemmer i § 1, stk. 1 og 2, at netvirksomhederne skal anmelde deres prismetoder til Forsyningstilsynet, der skal godkende metoderne forud for, at netvirksomhederne må anvende metoderne. Af § 4 fremgår endvidere, at netvirksomhederne kan basere sine metoder på branchevejledninger:

§ 1. Netvirksomheder, regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer, til Energistilsynets godkendelse. Stk. 2. Energistilsynets godkendelse af metoderne er en forudsætning for virksomhedernes anvendelse af betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer.

[...]

§ 4. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger og lignende, idet virksomhederne i deres anmeldelse af metoden efter § 1 specifikt redegør for afvigelser fra standarden.

De enkelte netvirksomheder skal således anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Netvirksomhederne kan enten anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Green Power Danmarks branchevejledninger som for eksempel Producentbetaling i eldistributionsnettet. I begge tilfælde skal metoderne anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse og offentliggøres af hver enkelt netvirksomhed, jf. elforsyningslovens § 73 a, og § 1, stk. 2, og § 4 i metodebekendtgørelsen.

Forsyningstilsynets begrundelse for afgørelsen

Denne sag drejer sig om TREFOR EI-net Østs metode for producentbetaling, som TREFOR EI-net Øst har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 24. maj 2023 og genanmeldt i form af en revideret metode den 22. marts 2024, som TREFOR EI-net Øst gerne vil kunne anvende som erstatning for den metode for producentbetaling, som Forsyningstilsynets godkendte den 8. juli 2022.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 73 a, stk. 1, elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. og 2. led, samt metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2, og § 4.

Netvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger, som Forsyningstilsynet fører tilsyn med, jf. § 73 b i elforsyningsloven og § 4 i metodebekendtgørelsen. Netvirksomhederne skal i

anmeldelsen redegøre for eventuelle afvigelser fra standarden, jf. § 4 i metodebekendtgørelsen.

Den anmeldte TREFOR EI-net Østs metode følger Branchevejledningen, dog med nogle afvigelser. Afvigelserne er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen ovenfor og består overordnet i følgende elementer:

1) Geozonerne opdateres ugentligt frem for årligt.

For at geozonernes kategorier afspejler de ændringer i zonerne, som er afstedkommet efter nye tilslutningsaftaler, bliver geozonernes kategorier opdateret om mandagen. Disse hyppigere opdateringer gør, at anlægsejerne betaler for det til hver tid opdaterede tilslutningsbidrag baseret på geozonens kategori.

2) Resterende kapaciteter til kategoriskift offentliggøres.

TREFOR EI-net Øst offentliggøre de resterende kapaciteter til kategoriskift i de enkelte geozoner ved den ugentlige opdatering. Det betyder i praksis, at anlægsejerne har mulighed for at se, hvorvidt zonen er tæt på eller væk fra karakterskift. Overblikket over muligheder (stor kapacitet før zonen skifter kategori) og risici (for lidt kapacitet før zonen skifter kategori) bidrager til forudsigelighed, dermed gør metoden gennemsigtig.

Forsyningstilsynet har i sin tilkendegivelse af 24. juni 2022 vurderet, at Branchevejledningen er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1. Tilsynet henviser til denne vurdering for så vidt angår de dele af TREFOR EI-net Østs metode, der ikke afviger fra Branchevejledningen.

Den anmeldte metode giver efter tilsynets vurdering anledning til at vurdere afvigelserne fra Branchevejledningen i forhold til kriterierne om omkostningsægthed og gennemsigthed, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. led, og elforsyningslovens § 73, stk. 1. Ligeledes giver afvigelsen tilsynet anledning til at vurdere afvigelsen i forhold til at på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til producenter, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 2. led.

Omkostningsægthed

Forsyningstilsynet vurderer, at TREFOR EI-net Østs anmeldte afvigelse lever op til kravet om omkostningsægthed i artikel 18, stk. 1, 1. led, i elmarkedsforordningen og elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Forsyningstilsynet lægger i sin vurdering vægt på, at en ugentlig opdatering medfører, at producenter i højere grad betaler for de omkostninger, som de giver anledning til, idet tilslutningsbidraget opdateres senest en uge efter ændring i omkostningsgrundlaget i zonen. Dette indebærer i øvrigt, at risikoen for en underdækning, der kan opkræves af forbrugere, alt andet lige vil blive reduceret.

Det bemærkes hertil, at geozonekategorien ikke nødvendigvis ændrer sig ved hver ugentlig opdatering, men kun når en ny tilslutningsaftale ændrer omkostningsgrundlaget for zonen. Forsyningstilsynet forstår det sådan, at den

ugentlige opdatering har det formål, at man senest en uge efter ændring i omkostningsgrundlaget i zonen implementer nye tilslutningsbidrag. Dette fører til, at kommende anlægsejere betaler for de gennemsnitlige omkostninger, som de giver anledning til.

Gennemsigtighed

Forsyningstilsynet vurderer, at metoden lever op til kravet om gennemsigtighed i artikel 18, stk. 1, 1. led, i elmarkedsforordningen og elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Forsyningstilsynet har i sin vurdering lagt vægt på offentliggørelsen af restkapacitet i zonen med den anmeldte metode vil ske, før zonen skifter kategori, hvilket vil øge gennemsigtighed for producenter, der planlægger deres investering i TREFOR EI-net Østs bevillingsområde, ligesom offentliggørelsen mere generelt vil bidrage til at skabe gennemsigtighed for producenter og forbruger for så vidt angår de seneste zoneændringer over hele landet.

Tilsynet bemærker hertil, at perioden fra tidspunktet for et stort tilslutningsprojekts første henvendelse til TREFOR EI-net Øst til tidspunktet for underskrift af nettilslutningsaftale i de fleste tilfælde vil strække sig over et årsskifte. Det vil sige, at risikoen for en ændring på størrelsen på tilslutningsbidraget ved en årlig opdatering af geozonerne stadig er til stede, men ved dynamisk geozoneopdatering får producenter løbende informationer om sandsynligheden/risikoen for ændringer via restkapacitet på enkelte zone og eventuelle ændringer i zonekategorier.

Forsyningstilsynet har i sin vurdering derudover lagt vægt på, at kunden efter sin første henvendelse til TREFOR EI-net Øst bliver oplyst af TREFOR EI-net Øst om benyttelsen af en dynamisk opdatering, og at geozonen som resultat af den dynamiske opdatering kan ændres, frem til indgåelsen af en nettilslutningsaftale, hvis der indgås aftale om et projekt på mere end 5 MW. Disse oplysninger i den indledende fase kan efter tilsynets vurdering indikere over for kunden, hvorvidt risikoen for kategoriskift er høj eller lav for den pågældende geozone, og oplysningerne bidrager således til gennemsigtigheden.

Det skal bemærkes, at geozonekategorien ikke nødvendigvis ændrer sig ved hver ugentlig opdatering, men kun når en ny tilslutningsaftale ændrer omkostningsgrundlaget for zonen.

Tilsynet lægger til grund, at TREFOR EI-net Øst har en aftale med Green Power Denmark angående opdatering af geozonekortet i overensstemmelse med nærværende tilkendegivelse.

Angående offentliggørelsen af restkapaciteter har TREFOR EI-net Øst oplyst, at deres IT-understøttelse for offentliggørelsen endnu ikke er klar til at blive sat i drift. Videre har TREFOR EI-net Øst oplyst, at TREFOR EI-net Øst idriftsætter den IT-understøttelse, der muliggør offentliggørelsen, så snart Forsyningstilsynet måtte godkende den anmeldte metode.

På denne baggrund har Forsyningstilsynet fundet grundlag for at stille et vilkår for TREFOR EI-net Østs anvendelse af den anmeldte metode. Der henvises herom til

afsnittet "Anvendelsestidspunkt for metoden og varigheden af godkendelsen" nedenfor.

Angående vilkåret – som det var formuleret i det udkast til afgørelse, som Forsyningstilsynet sendte i partshøring hos TREFOR EI-net Øst den 31. maj 2024 – sendte TREFOR EI-net Østs repræsentant nogle bemærkninger i deres høringsvar til tilsynet den 17. juni 2024. Der henvises herom til afsnittet "Høring" ovenfor.

Forsyningstilsynet har overvejet, TREFOR EI-net Østs bemærkninger og har foretaget visse justeringer i udformningen af vilkårene for godkendelse. For tilsynet er det afgørende, at offentliggørelsen på netvirksomhedens og Green Power Denmark's hjemmeside stemmer overens og gennemsigtig. Tilsynet tager opfordringen om at forlænge fristen for implementering af offentliggørelsen forlænges fra to måneder til seks måneder til efterretning. Der henvises til afsnittet "Anvendelsestidspunkt for metoden og varigheden af godkendelsen" nedenfor.

Understøttelse af systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler

Forsyningstilsynet vurderer, at metoden understøtter systemets samlede effektivitet, i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, 2. led, i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet har i sin vurdering lagt vægt på, at metoden muliggør, at netvirksomheden opdaterer omkostningsægte prissignaler og offentliggør ledig kapacitet i den enkelte zone til investorerne løbende. Sådanne prissignaler med en løbende opdatering af den ledige kapacitet (metoden) kan muliggøre, at producenters projekter 1) placeres på de steder, hvor der er ledig kapacitet, 2) hurtigt kan tilsluttes og 3) er så billige som muligt at investere i.

Anvendelsestidspunkt for metoden og varigheden af godkendelsen

Som nævnt ovenfor i sagsfremstillingen og i afsnittet "Begrundelse" under "Gennemsigtighed" har TREFOR EI-net Øst har oplyst, at deres IT-understøttelse for offentliggørelsen af de dynamisk opdaterede geozoner ikke er klar til at blive sat i drift, og at TREFOR EI-net Øst idriftsætte den IT-understøttelse, der muliggør offentliggørelsen, så snart Forsyningstilsynet måtte godkende den anmeldte metode.

På denne baggrund har Forsyningstilsynet fundet grundlag for at stille vilkår for TREFOR EI-net Østs anvendelse af den anmeldte metode. Betingelsen indebærer, at TREFOR EI-net kan tage metoden i anvendelse, når TREFOR EI-net Øst i praksis kan offentliggøre opdateringer af de såkaldte geozoners kategori og resterende kapacitet i den enkelte zone, så zonens kategori/farve kan ses både på TREFOR EI-net Øst hjemmeside og på Green Power Denmark's geozonekort uden uoverensstemmelser mellem de to steder. Den resterende kapacitet i den enkelte zone skal offentliggøres på TREFOR EI-net Østs hjemmeside og evt. via et link på Green Power Denmark's hjemmeside. Tilsynet forudsætter i den forbindelse, at offentliggørelsen af opdateringer og restkapaciteter vil kunne sættes i drift inden for seks måneders fra tilsynets godkendelse af metoden. I den forbindelse giver TREFOR EI-net Øst tilsynet en meddelelse, når metoden tages i anvendelse.

Trods afvigelserne baserer metoden sig på Branchevejledningen, som Forsyningstilsynet har taget til efterretning for en periode frem til udgangen af 2026. Som konsekvens heraf er den anmeldte metode kun godkendt for en periode frem til udgangen af 2026

Vejledning

Forsyningstilsynet kan til enhver tid føre et tilsyn med, hvordan TREFOR EI-net Øst udmønter den metode, som tilsynet godkender med nærværende afgørelse. Et sådant tilsyn kan omfatte f.eks., hvordan TREFOR EI-net Øst offentliggør opdateringer af geozoner og restkapaciteter, sådan at det sker gennemsigtigt i praksis.

Offentliggørelse af afgørelsen

Denne afgørelse vil blive offentliggjort på Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase (<https://afg.forsyningstilsynet.dk>), jf. elforsyningslovens § 78 b.

Klagevejledning

Der er mulighed for at klage til Energiklagenævnet over Forsyningstilsynets afgørelse.

Klagen skal være indgivet skriftligt til Energiklagenævnet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen kan indgives til Energiklagenævnet i Nævnenes Hus gennem klageportalen på kpo.naevneneshus.dk. Alternativt kan klagen indgives pr. e-mail til ekn@naevneneshus.dk eller pr. post til Energiklagenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg.

Yderligere vejledning om klage fremgår på Energiklagenævnets hjemmeside www.ekn.dk eller kontakt Energiklagenævnet på tlf.: 72 40 56 00.

Reglerne om klage fremgår af § 89 i elforsyningsloven.

Med venlig hilsen

Carsten Smidt
Direktør